

INDEX MATERIARUM

De A. pag.
 Abrogatione Legum. 1.
 Aedificijs privatis. 97.
 non Appellandi priv. 445.

B.
 Bello Svecico Discur.
 juridico-Politicus 511.

C.
 Censu redimibili & irre-
 dimibili. 235.
 Coloribz juris. 43.
 Collectis. 697.
 Canonum errores. 723.
 Cont. libris realibz 224.
 Contestatione libris. 417.
 Competenti foro 393.
 Compensationibz 527.

D.
 Discurus juridico Politicus
 de bello Svecico. 511.
 Differentijs juris communis et Sax. p. 555.

De E. pag.
 Expeditioz rerum
 Successione testataria. 185.
 Errores Canonum. 723.

F.
 Feudatium in Successio-
 ne testataria. 185.
 Fidejussoribz. 264.
 Foro competenti 393.
 Fasciculus error Thalmeri 723.
 Gerada Successione testat.
 mentaria. 185.

J.
 iure non appellandi. 445.
 iuris coloribz. 43.
 in integritate restitui. 495.
 juris communis et Sax. differ. 555.
 Legum abrogatione. 1.
 Legitimatione. 57.
 Libris contestatione. 417.

14 705.
Labor Hyemalis juridicus secundus
sive
DE FORO COMPETENTI
DISPUTATIO POSTERIOR

Tractans
DE FORO IRREGULARI
Quam
DEO clementer annuente

ET
Permissu Magnifici Jureconsultorum, in inclita
Regiomontana Borussia Academia, ordinis.

SUB PRÆSIDIO
Dn. HENNINGI VVEGNERI,
U. J. D. ac Professoris primarii, præ-
ceptoris ac fautoris sui pl. honorandi
Publicè examinandam proponit
Bartholomæus Drachstedt/
Hall, Sax.

ad diem 12. S. N. Mens. Maji.
in Auditorio solenni.

REGIOMONTI,
Typis Osterbergerianis, Anno 1623.

CLARISSIMO CONSULTISSIMO,
PRUDENTISSIMIS & INTEGERRIMIS
Viris.

Dn. M. SALOMONI Pfeiffer Ic & iudi-
cii aulici prutenici quod Regiomonti est,
Advocato dignissimo.

Dn. GERHARDO Friesen juniore, Patri-
cio Dantiscano.

Dn. MICHAELI Stegen / mercatori ac
civi Regiomontano primario.

Dn. LUDOVICO CÆSARN,

Dn. PETRO Seidel

Dn. SAMUELI Schneider.

Promotoribus Fautoribus

& Amicis pl. colen-
dis & dilectis.
offert

Bartholomæus Drachstede
Hall, Sax. A. & R.

I.

Disputatione præcedenti de foro regulari diximus: Sequitur igitur nunc irregulare si- ve extraordinarium, idq̄ tale est vel respec- tu personæ vel causæ. Illud iterum vel ge- neralius vel specialius. Prius vel à Magi- stratu constituitur, vel à litigantibus. Quod à Magistratu constituitur delegatum vocatur, & qui eidem præest dele- gatus. arg: l. un. C. qui pro sua iurisd. jud. dar. poss.

II.

Is autem civili jure non unius generis: Nam vel nu- dam notionem habet, judex pedaneus, vel mandatâ juris- dictione utitur. l. 1. Quis à quo appell. l. final. C. ubi & apud quem cognit. in integr. restit. Hic licet nihil habeat proprium. l. 1. §. 1. ff. de off. eius cui mand. est iurisdic. vi tamen jurisdictionis mandatæ habet iudicis dandi licentiam. l. legatus. 12. ff. de off. procons. l. cum Prator. 12. §. 1 de iudic.

III.

Dicitur autem Pedaneus. tot. tit. C. de pedan. jud. l. 3. §. 1. ff. ne quis eum qui in jus & c. l. 1. §. 6. vers. item Senatusconsulto ff. de postuland. l. si quis. 38. §. iudices. 10. ff. de pan. l. si quis. 20. C. de pact. propterea quod vel stans vel inferius sedens iudicaret, Bocer. class. 6. disp. 2. thes. 14. vel quod manibus pedibusq̄ iret in formulam à Magistratu sibi præscriptam. arg: c. final. §. con- servatores. de offic. delegat. in 6. Vult. 2. Iurispr. Rom. 1. n. 13. Rut- ger Rulant. de commiss. part. 1. lib. 3. cap. 2. n. 13.

IV.

Hujus cognitio jure novo saltem est de negotiis humi- lioribus, puta 300. aureorum. Novell. 82. cap. 5. l. final. C. de pedan. jud. ibi Gothofr. in not. Schneidvv. de feud. part. 2. n. 88. Zobel. 2. differ. 1. n. 54. Bocer. d. disp. 2. thes. 30. Idq̄ de jure civili, Saxo- nicum

nicum enim ipsi etiam cognitionem de criminibus levioribus concedit. *text. & gloss. Landtr. lib. 2. art. 13. & addit. lit. D.*

V.

Isq; regulariter subdelegare nequit. *l. final. ff. de off. ejus cui mand. l. more majorum. s. ff. de jurisd. l. à judice. s. C. de judic. vid. Gail. 1. obs. 97. n. 7. Rulant. de commiss. part. 1. lib. 3. cap. 5. n. 2. Marant. ord. jud. part. 4. distinct. 5. n. 52. Treutl. 1. disp. 3. thes. 2. lit. B. ibiq;. Dn. Hunn. in resol. quest. 7. Fachin. 1. contr. 45. & 12. contr. 99. Emeric. à Nospbach. process. civil. tit. 5. n. 25. Ne quidem ad unicum causæ articulum. Marant. d. distinct. 5. n. 34. Treutl. d. thes. 2. lit. B. ibiq;. Dn. Hunn. d. quest. 7. Fachin. 1. contr. 46. Dissent. Capell. Tholof. quest. 12. Bachov. in not. ad Treutl. d. lit. B.*

VI.

I. Hæc regula à Dd. limitatur in delegato ad universitatem causarum, qui hæcenus ordinario comparatur. Marant. d. distinct. 5. n. 27. Gail. 1. obs. 97. n. 12. Capell. Tholof. decis. 38. n. 2. quàm benè vidēbimus in discursu.

VII.

II. In delegato Principis. *l. à judic. s. C. de jud. cap. final. X. de off. delegat. Clement. un. eod. Rittershus. novell. part. 9. cap. 6. n. 28. Gail. d. obs. 97. n. 8. Treutl. d. thes. 2. lit. c. Marant. d. distinct. 5. n. 26. Nospbach. tit. 5. n. 25. Quoad enim illam causam major est quolibet ordinario. *text. cap. pastorals. s. praterca. X. de off. jud. ordinari. Rulant. de commiss. part. 1. lib. 3. cap. 5. n. 12. & cap. 10. n. 7. & lib. 7. cap. 2. n. 5. Gail. d. obs. 97. n. 9. Everhard. de tang. seu respect. n. 25. Marant. post spec. disp. 1. n. 1. Fachin. 1. contr. 47. vers. tertium argumentum. & 12. contr. 85. Rittershus. d. n. 28.**

VIII.

Sublimitatur hæc secunda limitatio quoad causas meri Imperii. *arg. l. 1. in pr. ff. de off. eius cui mand. & c. l. solent. 6. in pr. ff. de off. procons. l. nemo potest. 70. ff. de R. l. Fachin. 1. contr. 47. & 12. contr. 97. Treutl. d. thes. 2. lit. c. ibi Dn. Hunn. quest. 9. Dissent. Gail. d. obs. 97. n. 14. Marant. d. distinct. 5. n. 68. Nospbach. d. tit. 5*

407.
iii. s. n. 22. ubi hanc communem dicunt. Idem magis verum
est, quando industria personæ per certa quædam verba, vi-
delicet, Mandamus, Præcipimus, Tu vel per Te, Nullus ali-
us, conscientiam tuam oneramus, committimus tuæ pru-
dentia, & c. est electa, de quibus Rulant. d. cap. 5. in fin. Gail. d.
obs. 97. n. 5. & 6. Marant. d. distinct. 5. n. 27. Intellige tamen
procedere de jure antiquo, non item hodierno. Treutl. &
Du. Hunn: dd. locis.

IX.

Utrum autem dicta limitatio secunda etiam ad dele-
gatum Camerae extendenda sit, non satis constat inter accu-
ratos Camerae observatores Gailium d. obs. 97. n. 7. & segg. &
Mynfingerum cent. 3. obs. 41. quorum ille affirmat, & ita in
causa Tubingen contra den Apt in Fultenbach pronunciatum
dicit: Hic verò negat. Circa quem controversum juris arti-
culum Sex conciliationes refert Rulant. de commiss. d. cap. 5.
n. 13. & segg. Mihi non displicet quinta, an nimirum partes
consentiant an verò non, quam etiam retinet Treutl. d. thes.
2. lit. 6. arg. cap. final. s. is autem. X. de off. Delegat. Eaquæ videtur ve-
ra opinio ipsius Gailii d. loc. in pr. & Mynfingeri d. obs. 41.

X.

Cæterum cum hodie merum imperium etiam jure Ma-
gistratus competere communis sit opinio, scrupulo tamen
non carens, Scip. Gentil. 3. de jurisd. 26. VVesemb. in off. de
off. eius cui mand. est jurisd. n. 4. & antiquæ illæ delegationes
non amplius adeo frequentes sint, nisi quod adhuc in Ca-
mera commissiones decernantur, plura hac de re annectere
non visum fuit necessarium, peti tamen possunt ex sæpius
allegato omnibus numeris absoluto tractatu Rutg. Rulant.
de commissariis & commissionibus Camera Imperialis. item Ma-
rant. d. distinct. 5. per tot. & alius DD. passim.

XI.

Litigantes dupliciter forum sibi constituunt, Prorogando nempe & compromittendo. Illud prorogatum, hoc arbitrarium dicitur. Prorogatum est illud quod ventilatur inter partes coram iudice non suo, principaliter tamen a dito de consensu partium, ita definit Marant. *Ord. jud. part. 4. distinct. 12. n. 1.* ubi per iudicem intelligimus eum, qui tribunali præest, vel aliam jurisdictionem habet. *l. 1. ff. de jud. arg. l. 3. C. de jurisdic. cum & aliàs arbiter iudex dicatur. l. stipulationum 5. §. final. ff. de verb. obl.* Non tamen delegatam. Marant *part. 4. distinct. 5. n. 34.* maxumè de jure canonico. *c. P. & G. X. de off. Delegat. videatur Hillig. lib. 17. cap. 10. lit. P. Bachov. in not. ad Treut. 1. disp. 3. thes. 7. in fin.* ubi distinguunt de jure civili, an delegatio ad unam tantum causam, an verò ad causarum universitatem facta sit.

XII.

Fit autem illa prorogatio jurisdictionis de persona ad personam, de re ad rem, de tempore ad tempus, de loco ad locum. Marant. *part. 4. distinct. 12. n. 2.* Hilliger. *lib. 17. cap. 10. lit. T. Colleg. Argent. lust. Meyer. lib. 5. tit. 1. n. 285.* Bachov. *in not. ad d. thes. 7. lit. E.* Præcipuè contestatione litis, non verò nudo consensu. *l. si convenerit. 18. ff. de jurisd. Vult. ad l. 1. C. de jurisd. n. 138. Bocer. de jurisd. cap. 7. n. 38. & seq. Dn. Hunn. in resolut. part. 1. disp. 3. thes. 12. quæst. 69.*

XIII.

Et hoc modo privati in alterius jurisdictionem, tam tacite quam expressè. Marant. *d. part. 4. distinct. 12. n. 11.* Hillig: *d. cap. 10. lit. D. & G. Bocer. class. 5. disp. 10. thes. 75.* consentiunt. *l. 1. & 2. ff. de judic. l. est receptum. 14. ff. de jurisd. c. significasti. X. de for. comp.* quamvis aliàs nullam jurisdictionem tribuere possint. *l. 3. C. de jurisd. omn. jud.*

XIV.

Ita tamen Prorogare prohibentur 1. Clerici. *vid. qua ab-
lega-*

408.
legavi disp. preced. thes. 11. II. Studiosi Dn. Hunn. ad auth. Habitu
cap. 2. quast. 5. Hilliger. lib. 17. cap. 10. lit. N. & cap. 20. lit. K.
Trentl. 1. disp. 3. thes. 10. lit. A. Dissent: Bachov, in not. ad d. disp. 3.
thes. 7. lit. E. III. Vasalli, Curt. Jun: tract. feud. part. principal. 7.
n. 10. Borcholt. de feud. cap. 10. n. 17. & 35. Gail. 1. obs. 40. n. 6. Bo-
cer. de jurisd. lib. 1. cap. 3. n. 36. limitationes vide apud Curt. d.
loc. Hodie itidem jus prorogandi restrictum, & ita ordinarii
subditis suis, ne coram alio compareant, mandare & causas
avocare solent. Hilliger: d. loc.

XV.

In foro arbitrario, primùm arbitrator seu amicus
tantum compositor. auth: si verò C. de jud. Trentl. 1. disp. 12 thes.
4. der Gleicher oder zünftliche Unterhändler / ab arbitro sepa-
randus cit. l. 13. §. 2. ff. de recept. arbitr. Deinde arbiter hinc non
judicialis. l. 15. de re judic. sed conventionalis intelligendus.
d. l. 13. §. 2. & tot. tit. ff. de recept. arbitr. qui & Arbiter simplici-
ter. Chil: König, in process. cap. 5. in pr. Arbiter compromissa-
rius VVesemb. in 7. C. de recept. arbitr. n. 2. Trentl. 1. disp. 12. th. 4.
Judex. l. stipulationum. §. 5. final. ff. de verb. obl. Et judex com-
promissarius dicitur. l. cum lege. 41. ff. de recept. l. prator. 4. ff. de
surot. dat. ab his. l. penult. §. 1. C. de recept. arbitr. Germanicè, ein
Schiedrichter / vorantlaster Richter / Obman und Endscheider.

XVI.

Ad arbitros judiciales referri debet is, qui dicitur arbi-
ter juris, propterea, quod ad præscriptum juris ex necessi-
tate in locum suspecti eligatur. l. apertiissimi. 16. l. final. C. de ju-
dic. c. suspicionis. X. de off. Delegat. c. cum speciali. X. de appellat. vid.
Gail. 1. obs. 33. n. final. Mynl. cent. 4. obs. 68. n. 2. Marant. de ord.
jud. part. 4. distinct. 14. n. 3. König, cap. 3. n. 6. & cap. 5. n. 1. Ever-
hard. ab except. ad regul. n. 8. in princip. Schneidvv. ad §. omni-
um 1. Inst. de Action. n. 25. VVesemb. in 7. C. de recept. n. 6. Gødd.
de sequestr. poss. cap. 1. n. 13. Köbbach. process. civil. tit. 6. n. 5. Rit-
tershus. novell. part. 9. cap. 5. n. 39. Dn. Hunn. in resolut. part. 1.
disp:

disp. 12. thes. 4. quest. 21. Aut in casu. l. arbitro. 9. cum seq. ff. Qui
satisd. cog. l. fin. ff. à quib. appell. non lic. Fachin: s. contr. 94. in pr.
Dn. Hunn: d. quest. 21. Gædd. ad l. illa verb. 68. n. 1. & 2. de V. S.
Bocer. class. 6. disp. 37. thes. 90. 91. Bachov. in not. Treutl. d. disp. 12.
thes. 4. lit. F. Rittershus. d. cap. 5. n. 19. Dissent. Treutl. d. disp. 12.
thes. 4. lit. F.

XVII.

Conventionalis arbitri ex conventione partium vel
merum & plenum arbitrium habet, vel boni viri. l. societa-
tem. 76. ff. pro socio. iste demum ex compromisso compromissa-
rius dicitur. l. 29. v. omnes itaq. C. de pact. vid. th. 15. etiam si-
ne pœna. l. 27. §. final. de recept. Compromissum enim vel per
stipulationem sive pœnalem, simplicem aut cum clausula, ra-
to manente pacto, sive sine pœna, vel per pactum juratum,
vel non juratum fit, quarum distinctarum specierum effectus
distincti. l. 4. & seq. C. de recept. arbitr. l. Pomponius 13. §. recepisse
2. l. cum pœna. 38. ff. eod. adde Marant. par. 4. distinct. 14. n. 2. Röß-
nig. process. cap. 5. n. 1. & 2. VVesemb. in π. ff. d. tit. n. 2. Treutl. d.
thes. 4. lit. c. Borcholt. de feud. cap. 2. n. 45. Rößbach. process. civ. d.
tit. 6. n. 1. Vult. 2. Iurispr. Rom. 1. n. 25. Bocer. d. disp. 37. thes. 1, 2.
Rittershus. d. cap. 5. n. 17. 18.

XVIII.

Antiquum compromittendi modum, qui interventu
Sacramenti fiebat. d. l. 4. C. de recept. arbitr. ad evitanda perju-
ria Justinianus correxit. Novell. 83. cap. 11. §. 1. aurb: Decernit. C.
d. tit. (quod tamen jus Novellarum commune rursus jure Ca-
nonico correctum dicit Dn. Hunn, in resolut. d. th. 4. quest. 19.)
si per stipulationem pœnalem fiat, rare debent compromit-
tentes sententia etiam iniqua. l. societatem. 76. pro socio Glos.
Landtr. lib. 1. art. 55. aut pœnam solvere. d. §. 1. novell. 82. vel et-
iam si per stipulationem simplicem. l. diem. 27. §. final. ff. de re-
cept. l. penult. in princ. C. eod. l. ult. C. ubi & apud quem rest. in in-
tegr. & c. s. per suas. vers. at si nulla. x. de arbitr. Rößbach. d. tit. 6.
n. 3. Bocer. d. disp. 37. th. 22. Treutl. d. thes. 4. lit. C.

XIX.

Si tamen priori casu compromisso adjecta sit clausula salutaris, RATO MANENTE PACTO, tunc, quia duplex compromissum videtur, contradictor & pœnam persolvere, simul & compromisso stare tenetur, Marant. *ord. jud. part. 6. tit. de appellat. n. 263.* Gail. *1. obs. 150. n. 14.* Myns. *cent. 4. obs. 68.* Rossbach. *d. tit. 6. n. 20.* Bocer. *d. disp. 37. th. 82. adde Treutl. 1. disp. 7. thes. ult. lit. f.*

XX.

Circa hoc, cum formam habeat compromisso adjectam, ab illa alienum nihil faciendum: *l. non distinguemus. 32. §. de officio. 15. & §. final. ff. de recept.* Aliàs enim nullitas committitur, Rutger Rulant. *de commiss. part. 2. lib. 6. cap. 9. n. 5.* Si verò nihil conventum specialiter, ad ordinem judiciorum arbitrium informatur, utpote quod ad eorum similitudinem redactum. *l. 1. ff. de recept. VVesemb. in π. C. eod. n. 9.* Everhard: *à judic. ad arbit. n. 1.* Treutl. *1. disp. 12. thes. 4. lit. E.* Marant. *part. 4. distin. 14. n. 2.* Myns. *cent. 3. obs. 44. n. 8.* Rossbach. *d. tit. 6. n. 15. 16.*

XXI.

Hodie itidem non minùs, quàm ex sententia tam actio quàm exceptio ex laudo per decem dies homologato competit. *l. cum antea. 5. C. de recept. arbitr. VVesemb. in π. ff. eod. n. 5. & C. n. 11.* Treutl. *d. disp. 12. th. 5. ibiq.* Dn. Hun. *in resol. quest. 24. in fin.*

XXII.

Quemadmodum autem ad arbitri officium recipiendum ab initio nemo compelli potest, etiam si semel receptum postea necessariò absolvendum. *text. express. l. Labeo. 3. §. 1. ff. d. tit. Prensck Landtr. lib. 1. tit. 8. §. 2.* VVesemb. *in π. C. eod. n. 3.* Rulant. *de commiss. part. 1. lib. 2. cap. 25. n. 3. & lib. 4. cap. 8. n. 9.* Bocer. *class. 6. disp. 37. thes. 1. lit. e. & thes. 39.* Ita nec in eundem de causa qualibet compromissum valet.

XXIII.

Pro fallentis itaq; excipiuntur I, causæ Clericorum,

B

vid:

vid. disp. preced. thes. 10. II. feudales, absq; consensu Domini.
arg. tit. 52. & tit. 53. in pr. lib. 2. Feud. c. cum tempore. X. de arbitr.
Jul. Clar. §. feudum. quest. 39. Rosenthal. de feud. cap. 9. n. 22. Bor-
cholt. de feud. cap. 8. n. 45. Marant. ord. jud. part. 6. tit. de compro-
miss. n. 22. Bocer. class. 5. disp. 21. thes. 38. & class. 6. disp. 37. thes. 20.
Vvesemb. in π. C. de recept. n. s. circ. fin. Dissent. Curt. de feud.
part. princ. 4. n. 98. Schneidvv. de feud. part. 4. cap. 2. n. 77. 78.
Treutl. 1. disp. 12. thes. 6. lit. A. ibiq;. Dn. Hunn: in resol. quest. 25.
Everhard: à judic. ad arbitr. n. 11.

XXIV.

Quæ tamen limitatio vera est eo casu, quando jurisdic-
tio Senioris aut parium locum sibi vendicat: Nam quoties
ad judicem loci cognitio deferretur, compromitti posse puta-
mus, cum Gothofr. Anton. *disp. feud. 14. thes. 5. lit. B.* ubi hoc
modo contrarias has DD. sententias conciliare nititur.

XXV.

Excipiuntur III. causæ criminales. *l. non distinguemus*
32. §. Iulianus. 6. ff. de recept. Glos. Landtr. lib. 2. art. 11. verb. ob er
des gezeugen hat. Gail. 1. de PP. 11. n. 24. Chil. König. in process. cap.
5. in fin. Bocer. d. disp. 37. thes. 19. Rosbach. d. tit. 6. n. 12. Vvesemb-
bec: in π. C. de recept. arbitr. n. s. in fin. Treutl. d. disp. 12. thes. 6.
lit. G. ibiq;. Dn. Hunn. in resolut. quest. 28. Gothofr. in not. ad d. §.
Iulianus. Marant. part. 6. tit. de compromiss. n. 14. ubi in specie
de pragmatica Regni Sicilia. IV. Causæ matrimoniales. c.
caussa. in fin. X. de restit. in integr. Glos. Landtr. d. tit. 11. König.
Bocer. Rosbach. Vvesemb. ad locis.

X XVI.

Excipiuntur V. causæ restitutionis in integrum. *d. cap.*
caussa. l. fin. C. ubi & apud quem cognit. in integr. Rulant: de com-
miss. part. 1. lib. 2. cap. 19. n. 5. Treutl. 1. disp. 11. thes. 1. lit. C. ibiq;.
Dn. Hunn: in resolut. quest. 4 & Bachov. in not. Gothofr. in not.
ad d. l. final. Bocer. class. 6. disp. 10. thes. 109. & disp. 37. th. 19. Vve-
femb. d. n. 8. Rosbach. d. n. 12. Etiam incidenter petitæ. d. l. fin.
Dis.

Dissent. Bachov: *in not. d. loc. quod secus de jure Canonico d. cap. 6. anssa. X. de restit. in integr.*

XXVII.

Ultimo notandum nec in iudicem rectè compromitti cause ordinariæ, c. infames. §. si quis verò iudex. 3. quæst. 7. l. sed & si. 9. §. Si quis iudex ff. de recept. Gloss Landtr. d. art. 11. verb: ob er deß gezeugen hat/ibi der belehnte Richter. VVesemb: *in w. C. d. n. 8. Chil. König. cap. 5. n. 1. Rossbach. d. tit. 6. n. 8. Boccr: d. disp. 37. th. 15. Quoad Cameram videatur. R. A. zu Regenspurg de Anno 1594. §. als auch der Compromiß halber. Reliquæ exceptiones brevitatis gratiâ hic omisæ, ex d. l. non distinguemus. 32. ff. de recept. & DD. antea allegatis petendæ sunt.*

XXVIII.

Alterum arbitrii genus est, in quo arbiter electus de causa sine iudicii forma & juris solemnibus pro viri boni arbitratu pronunciat. d. l. 76. ff. pro socio. VVesemb. *in w. C. de recept. n. 6. Borcholt. de feud. cap. 8. n. 45. Marant. part. 4. jud. disp. 14. n. 3. König. process. cap. 4. in princ. Rossbach. process. civil. d. tit. 6. n. 23. Treutl. 1. disp. 12. thes. 4. lit. G. Vult. 2. l. R. 1. n. 29. Rittershuf. novell. part. 9. cap. 5. n. 39.*

XXIX.

Quo potissimum ab arbitro, qui ordine juris observato procedit, separatur. Gail. *1. obs. 150. n. 4. Unde & ab arbitramento reductio datur ad arbitrium boni viri. d. l. societatem. 76. ff. pro socio l. 30. ff. de oper. libert. König. d. cap. 4. n. 2. Rossbach. d. tit. 6. n. 28. datâ scilicet actione ipsius contractus principalis. l. unde 79. ff. pro socio ibiq. Gothofr. contra DD. vulgò. Ergo arbitrium hoc est iudicis causæ, remoto arbitramento, ordinarii. arg. l. vir bonus 18. ff. iudicat. solv. l. continuus. 137. §. cum ita 2. ff. de verb. obl. Marant. part. 6. tit. de appellat. vers. reductio. n. 126. Myns. 2. obs. 61. Gail. 1. obs. 149. n. 2. Fachin. 8. contr. 94. Treutl. d. disp. 12. thes. 4. ibiq. Dn. Hunn. in resolut. quæst. 23. & Bachov: *in not. Everhard. a contract. ad distract. n. 12. Intra**

tempus quo dicta actio durat: *arg. d. l. 79. non præcisè & semper intra tricennium, ut putant Gail: 1. obs. 150. n. 2. & 3. Marant. d. loc. n. 124. Treutl: d. disp. 12. thes. 4. ibiq. Dn. Hunn. in resolut. quest. 22. Dissent. aliter Fachin. s. contr. 95. A laudo verò arbitri non item, d. l. societatem 76. ff. pro socio Gail. d. obs. 149. in princ.*

XXX.

Similiter & ordinarius arbitrator esse potest, cum aliàs officium judicis sit, ut amicabilem compositionem seu transactionem, cujus species est arbitramentum, *auth. si verò contrigerit. C. de jud. Gail. d. obs. 150. n. 4. suadeat, arg. l. 1. §. inde queritur. 10. ff. de nov. oper. nunciat. Preusch Landr. lib. 1. tit. 8. §. 1. Rittershus: novell. part. 9. cap. 6. n. 129. quemadmodum in specie ex ordinatione quâdam in Marchia Brandeburgensi fieri testatur Scheblitz in eiusd. consuetud. part. 2. tit. 7. §. 1.*

XXXI.

Non magis tamen quàm arbiter de controversiis feudaliibus judicat, in eoq; communiter Doctores convenire dicit Borcholt: *de feud. cap. 8. n. 45. adde Clar. §. feudum. quest. 39. Schneidvv. d. feud. part. 4. cap. 2. n. 79. Curt: de feud. part. princ. 4. n. 99. ubi limitant.*

XXXII.

Irregularè forum ratione personarum specialiùs illud est, quod aliquo privilegio speciali, aut Imperii lege singularibus personis concessâ nititur. Suntq; illæ personæ secundum gradus dignitatum variæ. I. Imperator ipse. II. Electores, Principes, aliq; Imperii status. III. Personæ miscrabiles, de quibus speciatim ordine paucis agendum.

XXXIII.

Imperator itaq; Augustus, quantumvis legibus solutus *l. princeps 31. ff. de LL. omniumq; judex sit & Dominus mundi. l. deprecatio 9. ff. ad L. Rhod. de jact. Landr. lib. 3. art. 26. in princ. Weichb. art. 8. in med: ibi. der König ist ein gemeiner Richter / vnd zum Richter gekohren vber eines jeglichen Man-*

771
Mannes Hals/ &c. Rauchbar: 1. *quest. 13. n. 26. Reinking. de regim. sec. & Eccles. lib. 1. class. 2. cap. 6. n. 5. 6. 9. 10. Rulant. de comiss. part. 2. lib. 5. cap. 4. n. 2. ideoq; à nemine judicandus. arg. l. 4. ff. de recept. l. est. recopum. 1. 4. ff. de jurisdic.*

XXXIV.

Quia tamen boni Principes etiam legibus vivunt. *S. final. In 3. Qusb. mod. testam. infirm. l. digna vox. C. de LL. ideoq; vigore publicæ Imperii legis, coram Electore Palatino recitè conveniri potest. Aur. Bull. tit. Vom Rechten des Pfaltzgraffen/ &c. 5. vnd wiewol ein Keyser &c. glos. Lehr. art. 4. col. 9. & art. 61. Landtr. lib. 3. art. 52 in fin. Heig: 1. quest. 4. n. 29. Treutl. 1. disp. 12. thes. 7. lit. A Dom: Arum. ad A. B. discurs. 3. thes. 45. Reinking. d. tract. lib. 1. class. 4. cap. 5. n. 1. Bocer. class. 6. disp. 2. thes. 71. jedoch sol der Pfaltzgraff dasselbe sonst nirgends anders haben noch suchen / dan an einem Keyserlichen Hoff / oder wo der Keyser oder Römische König gegenwertig ist. Aur. Bull. d. tit. in fi.*

XXXV.

Limitatur tamen I. Quando causa est feudalis, Huius enim cognitio non ad Palatinum, sed pares spectat. *Reinking. d. tract. d. cap. 5. n. 7. Dn. Hunn. in resolut. vol. 1. disp. 12. th. 7. quest. 31. II. Quando causa talis est, ob quam Imperatoria dignitate privandus veniat Arum: d. discurs. 3. thes. 45. Hanc enim cum à solis Electoribus habeat, non nisi ab iisdem eadem ipsi auferri potest. Quirin. Cubach: jurisprud. Germ. publ. lib. 2. cap. 28. n. 9.*

XXXVI.

Singulare Principum ac Illustrium Imperii personarum forum dicitur Austregarum, à Germanico austragen/ das die Sachen dáselbsten Rechtlich austragen vnd erörtern werden / quando nimirum ab acturo & eo contra quem agitur, pro forma Austregarum, vermöge der Austräge / aliqui Principes Imperii, aut Principum consiliarii, &c. eliguntur, qui litem motam dirimant, *Ord: Cam: part. 2. tit. 2, 3, 4, 5, 6. Reinking.*

King. d. tract. lib. 2. class. 2. cap. 16. Treutl. 1. disp. 12. lib. 7. lit. A. Bocer: class. 6. disp. 7. thes. 7. 2. & seqq. Colleg. Argent. lib. 5. tit. 1. n. 2. 50. & seqq. ubi latè. Et hoc privilegium est primæ infantie, cujus summa ratio hæc dicitur, ut & immediati suas controversias per diversas vices in distinctis instantiis urgere possint, neque aliàs deterioris quàm mediati sine conditionis. Hillig: Donell: enucl. lib. 17. cap. 20. lit. A.

XXXVII.

Adeoq̄ quia per modum contractus ab Imperatore statibus concessæ sunt, neutiquam ipse iis neglectis, mit derselben verbengehung/ harum causas ad suum tribunal trahere potest, Rauchb: 2. quest. 11. n. 11. Keinking. d. cap. 16. n. 9.

XXXVIII.

Quantquam & immediati nobiles die Freye Adeltiche Ritterschafft in Francken/ Schwaben/ vnd Rheinland/ die ohne mittel dem Reich unterworfen/ Austregarum gaudeant privilegio Ord. Cam: d. part. 2. tit. 3. & 5. Gail: 4. de P. P. 13. n. 13. illud tamen minimè ad civitates Imperiales extendendum, nisi quæ specialiter sint exceptæ, quod de Argentina, Vvormaria, Memminga, Eslinga, Norberga, Ratisbona, Reutlinga, Fridbergo, Schvveinfurto, Duncelspuhel, & c. affirmat Gail: 1. obs. 1. n. 20. Keinking. d. cap. 16. n. 10. Bocer: class. 6. disp. 2. thes. 88.

XXXIX.

Consimiliter nec ad controversias feudales Austregæ pertinent. Gail: d. obs. 1. n. 54. Dom: Arum: de jur. publ. discurs. 13. quest. 6. Keinking. d. cap. 16. n. 17. Treutl. 1. disp. 12. thes. 7. lit. A. ibiq. Dn. Hunn. in resol. quest. 30. Nec ad causas matrimoniales, Keinking. d. tract. lib. 3. class. 1. cap. 10. n. 27. & seqq. Nec locum habent quando periculum in mora est. Keinking. d. cap. 16. n. 19. Rulant. de commiss. part. 2. lib. 1. cap. 2. n. 9. Nec in causis bannitorum, qui cum omnia sua jura perdant, Ord. Cam. part. 2. tit. 9. §. So jemand. vers. So bald auch der oder dieselbe/ & c. etiam hoc privilegium amittunt Treutl. d. thes. 7. lit. C. Plures limitationes ex Gail. aliisq̄ petendæ

Huc

XL.

Huc referri possunt die Ganerben / Burgmänner und
Burgkente / qui in causis Ganerbinatum concernentibus,
juxta eorum Burgfrieden / conveniuntur coram dem Burge
graffen: Ipse quoq; Burggravius, etsi Imperii Immediatus
sit, non tamen statim à Camera, sed von den Regiments Burge
männern judicatur, videatur Dom; Arum. *d. discurs. 13. quæst. 3.*
Rittershus, *in w. feud. lib. 1. cap. 17.* VVehner. *obs. pract. verb.*
Ganerben. Paurmeist. *de jurid. part. 2. cap. 8. n. 67. & seq.* Schön-
born. *1. polit. 13.*

XLI.

Privilegium fori *L. un. C. Quand. Imp. inter pup. vel vid.*
competit miserabilibus personis, quales sunt viduæ, pupil-
li, pauperes, morbo debilitati. VVesemb. *in n. C. d. tit. Me-
noch: de A. l. casu 66. per tot. Setfer. de jurament. lib. 3. cap. 3. n. 7.*
Hillig. *lib. 17. cap. 20. lit. A.* Emeric: à Nopbach. *process. civ. tit. 3.*
n. 13. 14. Gail. *1. obs: 1. n. 40.* Borcholt. *de feud. cap: 10. n. 27.* Col-
leg: Argent: *lib. 5. tit. 2. n. 268.* Treutl. *1. disp. 3. thes. 10.*

XLII.

Per viduas autem & pupillos non modò pauperes, ve-
rùm etiam divites intelligimus. *arg. cap. ex parte. X. de for.*
compet. Menoch. d. loc. Damhoud: in prax. civ. cap. 53. n. 18. Hil-
lig: *d. cap. 20. lit. B.* Treutl. *d. thes. 10. lit. B.* Gail. *d. n. 40.* Borcholt.
d. loc. Dissent. Marant. ord. jud. part. 6. tit. judicium trifarium
partitum. n. 132.

XLIII.

Non tamen virgines huc referri posse putamus. Gail.
d. obs. 1. n. 42. propterea quod privilegium hoc strictissimè sit
accipiendum. *arg. l. si quando. 35. C. de inoff. testam: l. quod verò.*
14. ff. de LL. cum agat de præjudicio tertii, puta exemptione
à jurisdictione ordinarii. Dissent. per l. 242. §. viduam. ff. de
V. S. Treutl. d. thes. 10. lit. B. ibiq; Dn. Hunn. in resolut. quæst. 61.
Hilliger. d. cap. 20. lit. B.

Limi-

X L I V.

Limita tamen, quoties hæ personæ inter se litigant, ordinario seu communi foro locus est. Hillig. *d. cap. 20. lit. C.* Quia privilegiatus contra æquè privilegiatum privilegio suo non utitur.

X L V.

Hujusmodi forum singulare privilegiatum utriusque militiæ, togatæ & armatæ, milites habent. Hi jurisdictioni subfunt Ducis belli, ab eoq; ob delicta commissa puniuntur. *l. 3. in princ. ff. de re milit. l. magisteria. 6. C. de jurisd.* Hillig. *lib. 17. cap. 10. in princ.* quod tamen de delictis militiam propriè concernentibus intelligendum dicit Rensing *de regim. secul. & Eccles. lib. 2. class. 2. cap. 17. n. 92.* Illa quæ nam sint, *vid. tot tit. ff. de re mil. ibiq; V. Vefemb. in x. n. 6.*

X L V I.

Illi, Studiosi scilicet, triplicem olim habuêre Magistratum, & optionem, coram quo conveniri malint. *auth. Habita. C. ne filius pro Patr.* Hodie Rectori parent, *vid. Hillig. lib. 17. cap. 20. lit. K. Colleg. Argent. d. tit. 1. n. 266.* Hinc sequi videtur, privilegium. ipsum ipsius causâ cessante cessare debere, *l. qui sub prætextu. 9. C. de SS. Eccles. Everhard. ab Etymolog. n. 14.* Et proinde non studentes, etiam si immatriculati sint, non subjacere huic foro, & contra, non immatriculatos, studentes tamen, omninò coram Rectore conveniendos. Verùm hæc inspectio ipsius Rectoris est, ne indigni in matriculam recipiantur: Et vicissim studiosorum debitum, nomen suum tempestivè profiteri. Inde videmus, eo ipso, quando aliquis in matriculam, ut dicunt, receptus est, jurisdictionem Academicam potissimùm fundari.

X L V I I.

Magis dubitatur, utrum Rectores Academici ex *d. auth. Habita.* merum quoque habeant imperium? Negativa quidem placet Donell: *17. comment. 20. Heig. part. 2. quest. 11. n. 7.*

Dn.

413.
Dn. Hunn: *de Iurisdic. quest. 1. cap. 8. & in comment. ad d. aushz Habita. cap. 2. quest. 1.* Dissent. Matth. Stephan. *de iurid. lib. 3. part. 2. cap. 12. n. 117.* Scipio Gentil. *de iurisd. lib. 3. cap. 17.* quorum Sententiam tueri conabimur.

XLVIII.

Hæc tamen quæstio hodie otiosa videtur propterea, quod omnis Academiæ jurisdictione ex fundatione æstimatur, cuius intuitu non modo Relegationem, verum etiam interdum jurisdictionem criminalem & omnes meri Imperii gradus habere, non ambigitur, Id quod de Ingolstadiensi, Parisiensi, Gryphisvaldensi, oxoniensi, Tubingensi, Lipsiensi. Hillig. *d. cap. 20. lit. M.* Scip. Gentil. *d. cap. 17.* communiter affirmatur: Et de hac Regiomontana ex privilegiis, statutis & usu indubitatè patet.

XLIX.

Huc etiam referri placet forum opificum, qui ex privilegio seu statuto de causis ad artificium collegii spectantibus, conveniuntur coram opificii consulibus seu Magistris, *Den Zunftmeistern oder Elterleuten / Reformation gutter poliecy zu Augspurg / anno 1530. auffgerichtet tit. von Handwercks Söhnen / gesellen &c. vers. vnd was sonst einjeder Spruch. &c. Et Anno 1548. sub eod. tit. vers. dieweil. circa fin. Marant. de ord. jud. part. 4. distinet. 9. n. 88. Gaill. 2. obs. 20. n. 9. Hilliger. lib. 17. cap. 9. lit. Q.* Sedulâ tamen Magistratus indagacione hîc opus, ob abusus in Reipubl. perniciem quandoq; tendentes, videatur *l. un. C. de monopol. & ibi. DD.*

L.

Forum irregulare ratione causæ, potissimum continentia sive causæ connexitate, & Reconvencione, aliisq; modis constituitur. Continentia causæ est, quando ratione rerum vel personarum sub diversis iudicibus forum sortientium, vel certi demum litigii, omisso medio, causa statim ad mediatum superiorem trahitur, *text. express. in l. nulli. C.*

C

de

de jud. tot. tit. ff. de quib. reb. ad eund. jud. eat. l. 1. C. de ord. jud. 6.
fin. X. de rescript. cap. 1. X. de sequestr. possess. VVesemb. in w. ff. d.
tit. in fin. Gail. 1. obs. 1. n. 2. & obs. 32. Mynf. 1. obs. 4. n. 3. & obs.
97. Zanger. de except. part. 2. cap. 1. n. 130. & seq. Cædd. de sequest.
possess. cap. 1. n. 26. & seqq. Colleg. Argent. lib. 5. tit. 1. n. 267.
Rößbach process. civ. tit. 3. n. 33. & seqq. ubi similiter quæ &
quotupliciter connexæ causæ dicantur.

LI.

Idq; non solum in civilibus, verum etiam criminali-
bus procedit. l. cum civili. 3. C. de ord. jud. Gail. d. loc. n. 3. propte-
rea, ne controversiæ, quæ communem habent liquidationis
qualitatem & rationem, ob quam una sine altera plenè co-
gnosci ac liquidò definiti non potest, dividantur. l. quoties. 3.
d. l. nulli. 10. C. de jud. l. 1. ff. de quib. reb. ad eund. jud. eat. Rößbach/
d. tit. 3. n. 33. Rittershus. part. 9. cap. 10. n. 68. Hillig. lib. 17. cap.
9. lit. K. & cap. 17. lit. E. & cap. 18. lit. H.

LII.

Ratione reconventionis aliquis coram quo convenit
respondere tenetur. tot. tit. X. de mut. petit. l. qui non cogitur. 22.
ff. de jud. l. cum Papinianus. 14. & auth. seq. C. de sent. & interloc.
omn. jud. ibiq; Gothofr. in not. Treutl. 1. disp. 25. thes. 13. Zanger.
d. tract. part. 2. cap. 1. n. 132. Rößbach. process. civil. tit. 46 n. 1. & 5.
Bocer. class. 6. disp. 2. thes. 61. Rittershus. d. cap. 10. n. 71. & cap. 17.
n. 4. Equum enim est, ut & actor eum patiatu judicem, cu-
jus in agendo arbitrium semel est secutus. d. l. cum Papinianus
Rittershus. d. cap. 17. n. 3.

LIII.

Ampliatu I. in clerico. vid. disp. preced. th. 15. II. In Dele-
gato 6. 1. X. de mut. pet. Hillig. cap. 18. lit. M. Maran. part. 4. jud.
distingt. 6. n. 13. Gail. 1. obs. 35. in fin. Dn. Hunn. in resolut. part. 14.
disp. 25. quæst. 32. Rittershus. d. cap. 17. n. 9. III. In prorogato.
arg. l. est receptum. 14. ff. de jurisdict. Dn. Hunn. d. loc. quæst. 33.
Dissent Marant. d. loc. n. 33. ubi tamen distinguit. Bachov.

714
in not. d. disp. 25. thes. 13. lit. E. IV. In privilegiatis primæ in-
stantiæ iudicibus. arg. Ord. Cam. part. 2. tit. 4. §. So dan die Par-
theyen/ vers. es sol auch der kläger. &c. Treutl. d. disp. 25. thes.
13. lit. E. ibidemq. Dn. Hunn. in resolut. quest. 34. Quod tamen
hodie vix admitti posse putat Dom. Arum: de jur. publ. disc.
13. quest. 15. Dissent. Roszbach, d. tit. 46. n. 13.

LIV.

Notabiles tamen hæc regula generalis recipit limita-
tiones. Non enim locum habet reconventio I. Coram arbi-
tris. c. cum dilectus X. de Arbitr. arg. l. de his 46. ff. de recept. Ma-
rant, d. distinct. 6. n. 20. Myns. cent. 4. obs. 90. in fin. Hilliger. lib.
17. d. cap. 18. lit. M. Treutl. d. disp. 25. thes. ult. ibiq. Dn. Hunn: in
resolut. quest. 38. Rittershus. d. cap. 17. n. 9. Roszbach, d. cap. 46. n.
6. Boccr. class. 6. disp. 2. thes. 63.

LV.

Nec II. locum habet coram paribus de causa non feu-
dali, quando nimirum Vasallus ab aliquo non Vasallo co-
ram paribus, &c. ratione feudi conveniatur, & Vasallus al-
terum reconvenire velit. Myns. cent. 4. obs. 9. Gothofr. Anton:
disp. feudal. 14. thes. 2. lit. B. Boccr. d. thes. 63. Dissent. Gail. 1. obs. 1.
n. 57. Quemadmodum nec Vasallus ratione feudi reconve-
niri potest in illo iudicio, in quo ratione causæ non feuda-
lis egit. Zanger. de except. part. 1. cap. 2. n. 133.

LVI.

Et denique III. Quando jurisdictio iudicis ratione
causæ vel rei, quæ reconventionem continetur, fundata non
est. Zanger. d. loc. n. 133. Hillig. d. cap. 18. lit. O. Marant. part. 4.
distinct. 6. n. 33. Plures Fallentias vide apud Joan. de Arnon.
in præf. cap. 35. & seqq. duobus. Marant. Roszbach. dd. loc. studio-
sum autem, quamvis ipse alios coram Rectore reconvenire
possit, ab aliis tamen coram alio reconveniri non posse tra-
dit Dn. Hunn. de privileg. studios. cap. 2. quest. 3. & 4.

LVII.

Jure etiam & moribus Saxonis reconventio est permissa. *sext. cum gloss. Lander. lib. 1. art. 61. & art. 39. in fin. lib. 3. Weichb. art. 28.* quamvis focus quibusdam fuerit visum. *per art. 12. lib. 3. Lander. & autoritatem Vvesemb. in d. ff. de compensat. n. 9.* Quod idem sentit Hilliger. *lib. 17. cap. 18. lit. 0. & cap. 19. lit. B.* ubi per *Novell. Elect. Aug. 8. part. 1.* compensationi quidem, non verò reconventioni locum asserit.

LVIII.

Hodie res expedita est & clara. *Novell. Elect. Aug. 7. part. 1.* ubi distinguitur, Ob die Reconvention klage der convention anhängig/ vnd eine aus der andern herstieffe/ oder ob sie abgetsondert vnd einander nicht anhängig/ priori casu Reconventioni locus non est, es habe sich denn zuvor der beklagte von ihm gebrochen/ vnd sey die klage der convention gänzlich gendert vnd erörtert. Posteriori verò omnino, weil es vnterschiedene Händel/ auch beyderseits convention vnd förderung für klage vnd Wiederklage disffals nicht zu achten.

XLIX.

Nec dubitationem affert. *sext. d. art. 12. lib. 3. Lander.* Nam & ille hanc limitationem habet adjectam, ibi, er sey dan erst ledig von ihm/ secundum quam intelligendus quoq; est *Vvesemb. d. loc. vid. Zobel. 1. differ. 19. n. 8. Zanger. d. loc. n. 136. Treutl. d. di. sp. 25. thes. final. ibiq; Dn. Hunn. quest. ult. Chil: Köönig. process. cap. 60. in prin. quæ, si in totum prohibita esset reconventio, frustra apponeretur, frustra q; reus, nisi prætitã ad reconventionem cautione, demum respondere, prohiberetur. gloss. Lander. lib. 3. art. 30. verb. dieneil sich der Man &c. vers. zum Sechsten. junct. art. 61. in pr. lib. 1. Lander. Zobel. 1. differ. 10. n. 1.*

LX.

His addimus denegationem seu protractionem justitiæ & judicis negligentiam, ob quam causa ad superiorem devolvi.

115.
devolvitur, qui hoc casu eam dijudicat, cum alias omisso medio non potuisset. *Novell. 17. cap. 3. Zanger. de excep. part. 2. cap. 1. n. 143. Zobel. 1. differ. 1. n. 4. Rittershus: novell. part. 9. cap. 10. n. 76. Hoffbath. process. civ. tit. 3. n. 44.* modo tamen adfit iustitiae denegatio evidens & manifesta, das einem das Rechte kundlich versaget) *Ord. Cam. part. 2. tit. 1. §. final. nec causa incepta fit. Myns. cent. 2. obs. 74. & cent. 4. obs. 82. Gail. 1. obs. 28. Zanger. d. loc. n. 144.* Alias enim non per querelam simplicem sed appellationem devolvitur.

LXI.

Immò amplius, cum nemo in propria causa sit iudex competens, *l. qui iurisd. 10. ff. de iurisd. l. un. C. ne quis in sua caus. jud.* etiam ob id iurisdictio superioris fundatur, quod reus, qui convenitur, sit actoris subditus, *vid. plenius Zanger. d. cap. 1. n. 142.* cuius intuitu Electores Saxoniae, utpote à quibus, cum juris Saxonici, quod in Camera non attenditur, defensores sint, ad eandem non provocatur. *Aur. Bull. tit. von der Ehurfürsten Freyheit / s. vnd diese verordnung / junct. Ord. Cam. tit. 27. §. vnd dieweil / vers. Es were dan / VVesemb. in. w. ff. à Quib. appell. non lic. n. 2. Treu. l. 2. disp. ult. thes. 4. lit. E.* In certis quibusdam causis coram iudicio Aulico Lipsiae conveniuntur. *Ord. Cur. Lips. sub. tit. Wer fur das Hoffgericht mag geladen werden / ibi. Wir wollen auch selbstem von wegen vnserer Cammergütter vnd anderer nuzung vor diesem Ober Hoffgerichte des rechten warten vnd verfolgen.*

LXII.

Sic etiam in secunda instancia forum constituitur, quod in prima competens non fuit, & hoc per appellationem, qua de re alibi, & causae avocationem à superiore factam, *Zobel. 1. differ. 1. n. 3. Zanger. d. cap. 1. n. 145. Hilliger. d. cap. 18. lit. D. Quod idem Preventio efficit. c. proposuisti. X. de for. compet. l. nemo. 4. C. de iurisdic. omn. jud. l. 1. C. ubi de crim. Rittersd. d. part. 9. cap. 10. n. 63.* Et litis contestatio, *l. final. C. de excep. d. l. 4.*

d. l. 4. C. de jurad. ibiq. Gothofr. in not. Mynf. cent. 4. obs. 27. Treutl. r. disp. 12. thes. 11. ibiq. Dn. Hunn. in resolut. vers. incompetencia exceptio. Hilliger. lib. 17. cap. 10. lit. G. H.

LXIII.

Et inducitur quidem præventio per solam citationem legitimè factam. *d. cap. proposuisti. Marant. post. spec. disp. 6. n. 20. VVesemb. in. w. ff. de in jus. voc. n. final. C. cod. n. 12. Gail. r. obs. 11. n. 1. & obs. 29. n. 5. & obs. 74. n. 18. Mynf. 4. obs. 26. Zanger. d. tract. part. 2. cap. 3. n. 5. König. process. cap. 34. vers. die vorladung. Kößbach. process. civil. d. tit. 3. n. 43. & tit. 22. n. 44. Hilliger. lib. 17. cap. 8. lit. C. & E.*

LXIV.

Consimiliter testis eius jurisdictionis fit coram quo deponit, *text. express. l. nullum 14. C. de testib. Mynf. cent. 6. obs. 72. n. 2. Rüg. Rulant. de commiss. part. 1. lib. 3. cap. 8. n. 3. & cap. 10. n. 7. Fachin. 9. contr. 26. quod tamen in clerico coram laico testimonium perhibente imitant Marant. ord. jud. part. 6. tit. de incedenti criminali. n. 4. Farinac. pract. crim. tit. de inquisit. quest. 8. n. 26. Iul. Clar. in pract. quest. 38. vers. sed hic quæro. & c. Fachin. d. lib. 9. contr. 27.*

LXV.

Sic causæ fiscales per procuratorem Cæsaris seu rationalem deciduntur. *l. 1. h. ad fiscum. 5. C. ubi causæ fiscal. Hilliger. d. lib. 17. cap. 20. lit. A. Colleg. Argent. lib. 5. tit. 1. n. 270. cum immediate ad Cæsarem & Cameram imperialem pertineant. Ord. Cam. part. 2. tit. 20. §. final. Gail. r. obs. 20. Bocer. staß. 6. disp. 2. thes. 44. Kößbach. d. tit. n. 24.*

LXVI.

Sic jurisdicção Principis tanquam superioris fundatur ratione privilegii à se concessi, quotiescunque ad pœnam privilegio insertam agitur, *c. cum venisset. X. de judic. arg. l. cum de novo. 11. C. de LL. Zanger. d. cap. 1. n. 138. Colleg. Argent. n. 278. & c.*

Huc

LXVII.

Huc etiam diffamationis judicium referri posset, in quo non levis irregularitas sese offert, cum contra Regulam, quod actor forum rei sequi teneatur. *l. 2. C. de jurisd. proceditur*, Zang. *d. cap. 1. n. 3.* quid autem in hoc passu de hac materia prolixè tractata à Gail: *1. obs. 9. & seqq. Preussch Landts recht. lib. 1. tit. 11. per 101.* statuendum sit, tradit Bachov: *in not. ad Treutl. 1. disp. 12. thes. ult. l. ii. C.* Plura qui desiderat à nobis sparsim allegatos DD. adire potest.

LXVIII.

Finaliter tamen hîc pauca de quibusdam causis mixtis seu mixti fori observanda, ex quarum numero primùm sese offert juramentum, quod respectu absolutionis quoad effectum agendi ad judicem secularem spectat. *Ord. Cam. part. 2. tit. 24. arg. l. imperatores. 38. in pr. ff. ad municip. vid. conslit. Elect. Aug. 36. part. 2. Gail. 1. obs. 25. n. 2. & 3. Setser. de jurament. lib. 1. cap. 24. n. 9. Reinsing. lib. 3. class. 1. cap. ult. n. 43.* Respectu verò absolutionis à peccatis seu remissionis spiritualis ad Ecclesiasticum. *Reinsing. d. loc. n. 48.* quoad observatiam verò & executionem ad utrumq. *Gail. d. obs. 25. n. 4. Dissent. Fachin. 3. contr. 13. & alii DD. Pontificii qui illud indifferenter jurisdictionis Ecclesiasticæ asserunt.*

LXIX.

Circa causas matrimoniales itidem distinguitur. Aut enim quæstio de ipsa Matrimonii Substantia, vinculo, jure & viribus eius vertitur: Aut non agitur de substantia, sed judicio possessorio, ad reposcendam uxorem & alia. Priori casu ad Ecclesiasticum pertinent judicem, posteriori verò ad secularem. *Reinsing. d. cap. ult. n. 11.* quia causa possessionis non spiritualis est, sed secularis. *arg. c. Te quidem. 11. quæst. 1.* Aliter distinguit Bart. quem refert *Reinsing. d. loc.*

Sic

Sic Adulterii crimen, quatenus agitur ad separationem
 thori, Ecclesiasticæ est jurisdictionis, ad infligendam verò
 L. Jul. poenam, secularis seu politicæ. c. tua. X. de procurat. Et
 denique crimen usurarum mixti fori est. R. A. zu Augspurg
 de Anno 1500. sub iii. Von wucherlichen Contracten. Refor-
 mation guter Policey zu Augspurg Anno 1530. auffgerichtet.
 sub eod. iii. vers. dieweil aber/ Er. ubi iudices tam seculares
 quàm Ecclesiastici jubentur, daß sie die wucherlichen Con-
 tracten/ so für sie gebracht werden / unwürdig / krafftlos
 vnd vnbindig erklären vnd declariren sollen/ Reinking. d. loc.
 v. 50. 51. Tantum de Foro.

SOLI DEO GLORIA.

✠

94 A 7383

ULB Halle

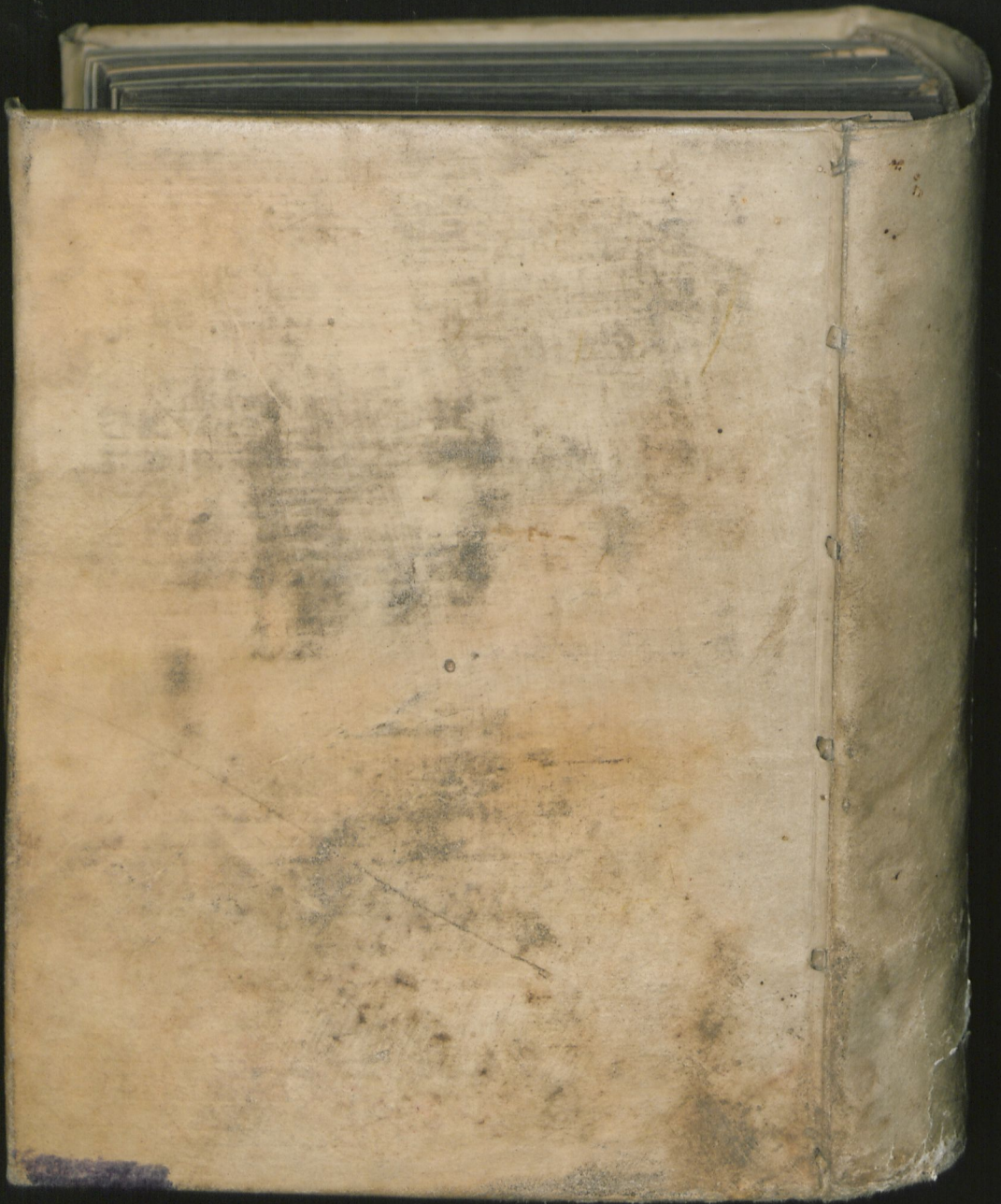
3

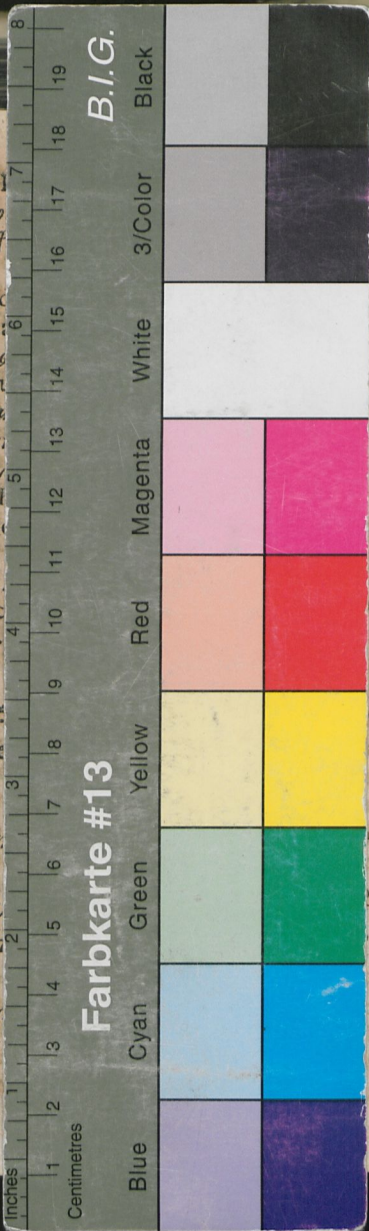
002 133 822

VD 17

14 705.
Labor Hyemalis juridicus secundus
five
DE FORO COMPETENTI

DISPUTATIO POSTERIOR

Tractans

DE FORO IRREGULARI

Quam

DEO clementer annuente

ET

*Permissu Magnifici Fureconsultorum, in inclita
Regiomontana Borussiae Academia, ordinis.*

SUB PRÆSIDIO

Dn. HENNINGI VVEGNERI,

U. J. D. ac Professoris primarii, præ-
ceptoris ac fautoris sui pl. honorandi

Publicè examinandam proponit

Bartholomæus Drachstedt/

Hall, Sax.

*ad diem 12. S. N. Mens. Maji.
in Auditorio solenni.*

OS(:X:)SO

REGIOMONTI,

Typis Osterbergerianis, Anno 1623.